

(Sinkovics Balázs), a regionális nyelvi örökség tanítási lehetőségeiről (Gecsei Edit) és Kemenesalja nyelvföldrajzi vizsgálatáról (Ferencki Gábor) számoltak be. Az előadások után Benő Attila A magyar nyelv Romániában (Erdélyben) című kötetet ismertette.

A programhoz kapcsolódó Határtalan szavaink című pályázat díjazottjait Katona József Álmos, az MKI Nyelvtervezési Kutatóközpont igazgatója ismertette. Tudományos kategória: Dósa Kincső (különdíj), Gottlieb Henriett Anna (3. helyezett), Ollári Emma (2. helyezett), Tóth Balázs (1. helyezett). Irodalmi kategória: Dénes Attila Norbert (különdíj), Farkas-Schüller Boglárka (3. helyezett), Trixler Zsófia (2. helyezett), Babucs Ádám Kristóf (1. helyezett).

A magyar nyelvjárások napja a jövőben is alkalmat ad arra, hogy felhívjuk a figyelmet anyanyelvünk táji változatosságára, értékeire, s az oktatásban, valamint azon kívül is több szó essék tájnyelvi sajátosságainkról és a nyelvi regionalizmusokkal kapcsolatos helyes attitűdökről. Sikeres folytatást kívánok!

TÓTH PÉTER

ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem

TÁRSASÁGI ÜGYEK

Beszámoló

a Magyar Nyelvtudományi Társaság 2020. évi tevékenységéről*

1. Társaságunk tavalyi tevékenységét a márciusban beállt világvárvány alapjaiban befolyásolta.

1.1. A tavaszra és ősze tervezett választmányi ülések elmaradtak.

1.2. A szakosztályaink közül a Magyar, a Finnugor és az Általános nyelvészeti nem tartott felolvasó ülést. Az Idegen nyelvi szakosztály csak az első felolvasó ülést tudta megtartani március 10-én, amelyen a 70 éves kollégáink közül Zoltán Andrást köszönthettük.

1.3. A Magyar tanári tagozat 2020-ban huszonharmadik alkalommal tervezte megrendezni a Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási verseny fordulóját. Ettől az évtől minden forduló megrendezésének a feladata a központi szervezőkre hárult, mivel a regionális Pedagógiai Oktatási Központok nem vállalták tovább a tanulmányi versenyek iskolai és megyei fordulójának a megszervezését. 2020-ban öt országban szerveztük meg az iskolai fordulót több mint 50 000 diák részvételével. Előkészítettük a megyei fordulót is, de a járványhelyzet miatt sem a megyei és a határon túli országos versenyeket, sem a Kárpát-medencei döntőt nem tudtuk megrendezni. Mivel már ez a csonka versenyév is megmutatta, hogy milyen nagy feladat minden fordulónak az egész éves szervezése a ver-

---

* Főtitkári beszámoló.

senyt alapító és több évtizede szervező munkatársak számára, a Magyar Nyelvtudományi Társaság támogatásával új szakmai partnert kerestünk. Így 2020 őszétől Tóth Etelka vezetésével a Károli Gáspár Református Egyetem szervezi a helyesírási versenyt a Társasággal együttműködve. A korábbi főszervezők és lektorok szakmai támogatóként vesznek részt a Simonyi-verseny megújításában, az új digitális versenyforma kialakításában.

2014 óta a Társaság Magyartanári tagozata hirdeti és szervezi meg az Eötvös József országos középiskolai szónokverseny iskolai, regionális és Kárpát-medencei fordulóit. A versenyt 2020-ban is sikeresen lebonyolítottuk a középiskolák részvételével. Az eredetileg jelenléttel tervezett versenyt a koronavírus-járvány miatt módosított időpontban, online tudtuk megtartani. A versenyhez kapcsolódva a felkészítő tanárok és a diákok számára szakmai programot is szerveztünk.

A Magyartanári tagozat több szakmai honlapot gondoz: az Eötvös József országos középiskolai szónokverseny és a Magyartanári tagozat honlapját, valamint 2020 nyaráig a Simonyi Zsigmond Kárpát-medencei helyesírási versenyét. Megjelent a Magyartanári tagozat által gondozott Anyanyelv-pedagógia című lektorált szakfolyóirat (www.anyanyelvpedagogia.hu) 13. évfolyama. A folyóirat tartalmi és technikai fejlesztése folyamatos.

1.4. A Névtani tagozat a két tervezett konferenciája közül az egyiket rendezte meg: Alkalmazott Név kutatás 2020: A tulajdonnevek fordítása. A rendezvény egy 2011-ben indult konferenciasorozat 10., jubileumi alkalma volt, társszervezői az ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézete és a Károli Gáspár Református Egyetem Magyar Nyelvtudományi Tanszéke voltak. A szeptember 8-i alkalom már áttevődött az online térbe. A tagozat égisze alatt megjelenés alatt áll a Névtani Értesítő folyóirat aktuális, 42. száma.

1.5. A Pragmatika tagozat szintén egy konferenciát tartott a Pragmatika Kerekasztal sorozatba illeszkedve: A lexikai pragmatika Magyarországon (2000–2020). Az esemény október 2-án zajlott online keretek között. A társszervezők: a Szegedi Tudományegyetem BTK Általános Nyelvészeti Tanszéke és a Pragmatika Centrum Országos Kutatóközpont (<http://ling.bibl.u-szeged.hu/pragmatika/index.php/en/11-news/600-kerekasztal2020>).

2. Vidéki csoportjaink közül az alábbiak jelezték, hogy valamilyen rendezvényt vagy tevékenységgel próbálták a megváltozott körülmények mellett fenntartani tevékenységüket:

2.1. A szegedi csoport támogatásával rendezték meg február 27-e és 29-e között a gyulai Implom József középiskolai helyesírási versenyt. A 112 versenyző magas színvonalú vetélkedésében a legtöbb pontot, így az Implom-díjat pásztoi versenyző érte el: Paulik Krisztina (Mikszáth Kálmán Gimnázium). Az egyes kategóriák győztesei Pásztoról, Szentgotthádról, Kiskunfélegyházáról és Sepsiszentgyörgyből érkeztek. A színvonalra jellemző, hogy a diákok között 44-en az elérhető pontok több mint 90%-át szerezték meg, a legjobb teljesítmény 97,5 %-os volt. A 2020. évi oktatói-kutatói Implom-díjat Pesti János ny. egyetemi docens (PTE) és N. Császi Ildikó egyetemi docens (KRE) kapták.

2.2. A szombathelyi csoport már évek óta gazdája és szervezője A nyelvföldrajztól a névföldrajzig című vándorkonferenciának. A tizenegyedik állomás Kolozsvár lett volna. A járvány miatt a konferenciát online keretben tartották október 2-án. A rendezvény házigazdája a Magyarságkutató Intézet volt. Társszervező: az ELTE Berzsényi Dániel Pedagógusképző Központjának Magyar Nyelvtudományi Tanszéke. A konferen-

ciatorozat szakmai támogatója a Magyar Nyelvtudományi Társaság és a Magyarságtudató Intézet Magyar Nyelvi Kutatóközpontja volt. A nemzetközi konferencia előadásai a Múltidéző neveink címhez, illetve témához kapcsolódtak. A csoport és a tanszék munkatársai aktív részt vállaltak A magyar nyelvjárások napja online rendezvényein, illetőleg konferenciáján december 1. és 3. között.

2.3. Az egri csoport immár második alkalommal rendezte meg oktatásnyelvézeti konferenciáját a helyi egyetemmel karöltve, november 6-án és 7-én, A digitális oktatás nyelvi dimenziói címmel. A konferencia online keretek között zajlott.

2.4. A pécsi csoport október 2-án, a helyi egyetem nyelvészeivel karöltve könyvbemutatót tartott, és emléktáblát avatott a 100 éve született baranyai mérnök, helytörténész, nyelvész Reuter Camillo emlékére. 2020-ban jelent meg egy 2019-es konferencia kötete: Hasonlóságok és különbözőségek a nyelvben és az anyanyelvi nevelésben. Ez a Találkozások az anyanyelvi nevelésben című sorozat 4. tagja. Az elmúlt évben is folytatódott a 2007-től működő nyelvi tanácsadó közönségszolgálat tevékenysége (Pécs és a régió számára – villámpostán).

3. A kiadványokról szólva első helyen kell megemlékeznünk a Társaság folyóiratairól. Közülük elsőként a 2020-ban már 116. évfolyamát maga mögött tudó Magyar Nyelv rendben megjelent, papíron is, mind a négy füzetével, változatlan tartalomgazdagsággal. Mivel az év második felében a szerkesztőbizottság néhány tagja, Nyomárkay István, Kiefer Ferenc és Szathmári István elhunyt, a felelős szerkesztő, Juhász Dezső két új tagra – Zoltán András és Forgács Tamás egyetemi tanárookra – tett javaslatot a Társaság elnökénél. Kiss Jenő a személyi javaslatokkal egyetértett, és kezdeményezte, hogy a Társaság válaszmánya is erősítse meg az új tagok státuszát.

A csak online formában működő Anyanyelv-pedagógia szintén sikerrel zárta a tavalyi évet. A Névtani Értesítő nyomdai előkészítése folyamatban van.

Társkiadóként volt jelen a Társaság a következő kötet publikálásában: Farkas Tamás – Slíz Mariann szerk., Tulajdonnevek és szótárak. ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet – Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 2020. A kötet elektronikus formában, online is elérhető (doi.org/10.26546/4892373).

4. A Társaság állandó feladatai között tartja számon 70., 80., 90. életévüket betöltő tagjainak a köszöntését. Sajnos 2020-ban jelenléti formában Budapesten csak két ilyenre kerülhetett sor: a 70 éves Eöry Vilmát februárban, az ugyancsak 70 éves Zoltán Andrást márciusban köszöntöttük. A járványhelyzet miatt elmaradt többek között a 70 éves Fábán Zsuzsanna és Kontra Miklós, valamint a 80 éves Pusztai Ferenc és Voigt Vilmos köszöntése, illetve a 2021. évre, az online térbe csúszott át a 70 éves Csepregi Mártáé. A laudációkat a Társaság folyóirata, a Magyar Nyelv folyamatosan közli. Elhunyt tagtársaink közül részvétellel emlékezünk a tavaly elhunyt Éder Zoltánra, Balogh Lajosra, Mátai Máriára, Kiefer Ferencre, továbbá Nyomárkay Istvánra és Szathmári Istvánra, Társaságunk alelnökeire. Emléküket kegyelettel őrizzük.

5. A Társaság 2020. évi pénzforgalma a következőképpen alakult. (A gazdasági és pályázati ügyek korrekt bonyolításáért és a költségvetés egyensúlyának fenntartásáért külön köszönet illeti Bakonyiné Tóth Gabriella szervezőtitkárunkat.)

Bevételek: 9.938.153 Ft

2019. évi maradvány	14.870 Ft
MTA-támogatás:	670.000 Ft
SZJA 1% felajánlásból:	121.783 Ft
Tagdíjbefizetés:	214.000 Ft
Kiadványértékesítés:	197.500 Ft
Pártolói tagdíj:	70.000 Ft
Egyéb (pályázatok, folyóirat-támogatások, versenyek)	8.650.000 Ft

Kiadások: 9.906.290 Ft

Személyi kifizetések: 3.049.200 Ft	
Szerkesztői és egyéb díjak, munkabér	2.640.000 Ft
Kifizetéseket terhelő járulékok	409.200 Ft
Dologi kiadások: 6.857.090 Ft	
Bérleti díj:	180.000 Ft
Postaköltség:	217.690 Ft
Banki költségek:	327.600 Ft
Támogatások visszafizetése (elmaradt versenyek):	3.361.000 Ft
Egyéb (nyomdaköltség, tárhelyszolgáltatás):	2.770.800 Ft

A 2020. évet 31.863 Ft maradvánnyal sikerült zárni.

JUHÁSZ DEZSŐ
ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem

Kiefer Ferenc (1931–2020)

2020. november 21-én, életének 90. évében elhunyt Kiefer Ferenc, a Nyelvtudományi Intézet korábbi igazgatója, az MTA rendes tagja, a Széchenyi-díj és az Akadémiai Aranyérem kitüntetettje, az ELTE professor emeritusa, a londoni Európai Akadémia, az Osztrák Tudományos Akadémia, a párizsi Európai Tudományos és Művészeti Akadémia tagja, az Amerikai Nyelvtudományi Társaság és a Brit Filológiai Társaság tiszteletbeli tagja, a stockholmi, a párizsi és a szegedi egyetem díszdoktora, nyelvésznevezdékek tanára és ösztönző támogatója.

Kiefer Ferenc gazdag, fordultatos, teljes életet élt.¹ A bácskai Apatinban született magyar-német kétnyelvű, magyar érzésű családban. Az apatini szerb, majd német elemi iskolába járt. A gimnáziumot a budapesti Érseki Katolikus Gimnáziumban kezdte, majd a bajai II. Béla Gimnáziumban folytatta, ahonnan – a kiváló cisztercita gimnázium ál-

¹ Információim egy része a Kiefer Ferencsel készült videó- és nyomtatott interjúkból, valamint a vele folytatott személyes kommunikációból származik.